

Motion till riksdagen 2025/26:1611

av **Heléne Björklund m.fl. (S)**

Säkerställande av folkhögskolornas uppdrag och finansiering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkhögskolornas uppdrag och finansiering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utbildning på folkhögskola är fri och frivillig. Det betyder att studenterna själva väljer om de vill gå på en folkhögskola och kurserna står fria från centrala läroplaner och den kommunala vuxenutbildningen. Folkhögskolan strävar efter att ha mindre och sammanhållna studiegrupper och det ska inte kosta något att delta i utbildningen. Ofta studerar deltagarna ämnesövergripande i projektform med både praktiska och teoretiska inslag.

I Sverige finns det 155 st. folkhögskolor. Av dessa är 113 st. knutna till olika ideella organisationer, folkrörelser, ideella organisationer, stiftelser eller föreningar. 42 av dem drivs av regioner.

Många folkhögskolor har ett internat för studenterna, vilket ger en social gemenskap som gör utbildningstiden till en unik upplevelse. I samtal och diskussioner på fritiden fördjupas de kunskaper som undervisningen ger. Folkhögskolans annorlunda utbildningsform möjliggör lärande genom hela livet.

Samhällets behov av folkhögskolorna ifrågasätts tyvärr allt oftare. Med minskande statsbidrag och politiska utspel om folkhögskolornas status riskeras nu tilltron till den viktiga folkbildningen. Det får skadliga konsekvenser, inte minst för personer med olika former av funktionsnedsättning, till exempel unga vuxna med funktionsnedsättning som behöver mer tid för att kunna nå sina mål.

En del behöver i större omfattning varva studier med aktiv rehabilitering, på grund av sjukdom eller skador. Inte minst bör det särskilt beaktas att folkhögskolorna har rutiner för att anpassa studieplanen efter varje elevs särskilda förutsättningar, behov och möjligheter. Några behöver en extra puff för att våga lämna den trygga miljön i föräldrahemmet – och steget till en folkhögskola blir en viktig mellanlandning, innan målet med en egen bostad blir verklighet.

Folkhögskolorna ska ses som en erkänd och välkänd aktör för att stödja övergångar mellan studier och arbete. De ger till exempel minskad segregation för individer med funktionsnedsättningar. Folkhögskolorna ger breda kunskaper och kompetenser som är viktiga för den enskilda deltagaren men också kompetenser och bildning som behövs i arbetsliv och samhällsliv. Folkhögskolorna bidrar till ökad sysselsättning och är viktiga aktörer för att förbättra samhällsetableringen av nyanlända och minska segregationen.

Några folkhögskolor, som till exempel Valjevicens folkhögskola i Sölvesborg, har väldigt goda resultat och satsar på deltagare med olika diagnoser och funktionsvariationer och har jämsides även vård och t.ex. elevassistentutbildning.

Vårdutbildning som sker i integrerad miljö, blivande vårdpersonal tillsammans med utbildning för dem med funktionsnedsättning.

Utan folkhögskolan och dess arbetssätt förlorar vi en viktig del i samhället oavsett om det handlar om studier eller utveckling, både den personliga och samhällsutvecklingen. Här spelar politiken och civilsamhället en viktig roll i fråga om att värna och försvara folkhögskolans existens och utveckling.

Heléne Björklund (S)

Isak From (S)

Hanna Westerén (S)